

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 15Co/194/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4412221242
Dátum vydania rozhodnutia: 09. 06. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Eva Hritzová
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2015:4412221242.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Nitre, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Evy Hritzovej a členov senátu JUDr. Jána Bzdúška a JUDr. Pavla Lukáča, v právnej veci žalobcu: POHOTOVOSTĚ, s.r.o., Pribinova 25, Bratislava, IČO: 35 807 598, zast.: Fridrich Paľko, s.r.o., Grösslingova 4, Bratislava, IČO: 36 864 421, proti žalovanému: Slovenská republika, v jej mene Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, Župné nám. 13, Bratislava, o náhradu majetkovej škody a nemajetkovej ujmy, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Komárno č.k. 10C/198/2012-116 zo dňa 19.marca 2014 a uzneseniu Okresného súdu Komárno č.k. 10C/198/2012-140 zo dňa 8.júla 2014, takto

rozhodol:

I. Odvolací súd rozsudok Okresného súdu Komárno č.k. 10C/198/2012-116 zo dňa 19.marca 2014 p o t v r d z u j e .

II. Odvolací súd uznesenie Okresného súdu Komárno č.k. 10C/198/2012-140 zo dňa 8.júla 2014 p o t v r d z u j e .

III. Odvolací súd žalovanému náhradu trov odvolacieho konania n e p r i z n á v a .

odôvodnenie:

Napadnutým rozsudkom súd prvého stupňa návrh žalobcu, ktorým sa domáhal náhrady škody a nemajetkovej ujmy, zamietol a žalovanému náhradu trov konania nepriznal.

Z právneho hľadiska súd vec posúdil podľa § 4, § 9, § 15 z. č. 514/2003 Z. z., § 44 ods. 2 z. č. 233/1995 Z. z.

Uviedol, že žalobca sa žalobou zo dňa 27.09.2012 domáhal, aby súd zaviazal žalovaného na zaplatenie titulom majetkovej škody sumu vo výške 6.683,87 eura a titulom nemajetkovej ujmy sumu 1.336,77 eura. Návrh odôvodnil tým, že exekučný súd, rozhodol o zamietnutí žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie až po uplynutí zákonom stanovenej doby (omeškanie o viac ako 847 dní), pričom tento postup podľa § 44 ods. 2 Exekučného poriadku považoval za nesprávny.

Súd prvého stupňa vo veci vykonal dokazovanie oboznámením sa s exekučným spisom OS Nové Zámky sp. zn. 10Er/580/2009 a zistil nasledovný skutkový a právny stav.

Žiadosť o udelenie poverenie na vykonanie exekúcie podal súdny exekútor na súd dňa 17.07.2009. Výzvou zo dňa 24.07.2009 súd vyzval právneho zástupcu oprávneného na predloženie úverovej zmluvy uzatvorenej medzi oprávneným a povinným, pričom predloženie žiadaných dokumentov urgoval dňa 07.12.2009 a 24.02.2010. Listom zo dňa 13.05.2010 sa obrátil súd prvého stupňa na Stály rozhodcovský súd a požiadal o predloženie úverovej zmluvy, vybavenie urgoval 30.11.2010. Oprávnený

úverovú zmluvu založil do spisu dňa 01.07.2011, Exekučný súd uznesením zo dňa 25.07.2011 zamietol žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie. Uznesenie nadobudlo právoplatnosť 21.10.2011, Uznesením zo dňa 02.11.2011, ktoré nadobudlo právoplatnosť 14.04.2012 bolo exekučné konanie zastavené. Žalobca mal možnosť proti obom uzneseniam podať odvolanie a tým zabrániť, aby nadobudli právoplatnosť a aby bola v konečnom dôsledku exekúcia zastavená. Žalobca však zákonom zaručené opravné prostriedky nevyužil, z čoho súd usúdil, že s obidvoma uzneseniami súhlasil.

Uviedol, že základnými predpokladmi zodpovednosti štátu je nesprávny úradný postup, vznik škody, príčinná súvislosť medzi nesprávnym úradným postupom a existenciou škody a zavinenie. Mal za to, že ustanovenie § 44 ods. 2 Exekučného poriadku platného ku dňu 15.07.2010 zakladalo povinnosť súdu vydať poverenie v lehote 15 dní. Táto lehota sa netýkala vecí, v ktorých je exekučným titulom rozhodcovský rozsudok. V danom prípade exekučným titulom je rozhodcovský rozsudok, ktorý bol súd oprávnený ex officio podrobiť kontrole za účelom zistenia, či bol vydaný v súlade so zákonom o rozhodcovskom konaní, či zmluva o úvere, o ktorý sa opiera rozhodcovský rozsudok neobsahuje neprijateľné podmienky, či rozhodcovská doložka bola dojednaná v súlade so zákonom o rozhodcovskom konaní a v súlade s ostatnými právnymi predpismi upravujúcimi spotrebiteľské zmluvy. Otázkou, či v konkrétnom prípade bolo porušené právo na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov je kompetentný skúmať ústavný súd v každej posudzovanej veci. Dodal ďalej, že nespochybňuje záver znaleckého posudku, avšak na tento neprihliadol, nakoľko rieši právne otázky, ktoré je oprávnený riešiť súd.

Dôkazné bremeno podľa § 120 ods. 1 OSP v tomto konaní zaťažuje žalobcu, pričom je vecou účastníkov, aby sa o svoje práva starali a pokiaľ sa stane, že účastníkom produkovaný dôkaz nesvedčí o jeho skutkových tvrdeniach, v spore poľahne. Žalobca dôkazné bremeno v danom prípade neunesol, vykonaným dokazovaním totiž súd nemal za preukázané, že by žalobcovi vznikla majetková škoda alebo nemajetková ujma. Nemal ani za preukázané základné predpoklady vzniku zodpovednosti za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom a preto žalobu ako neopodstatnenú zamietol.

O trovách konania súd prvého stupňa rozhodol podľa § 142 ods. 1 OSP tak, že odporcovi, ktorý mal vo veci úspech, nepriznal náhradu trov konania, keďže žiadne mu žiadne nevznikli ani si žiadne neuplatnil.

Proti tomuto rozsudku podal žalobca odvolanie z dôvodu odňatia možnosti konať pred súdom, nesprávneho právneho posúdenia veci, nedostatočne a neúplne zisteného skutkového stavu veci. Žalobca namietal, že prvostupňový súd rozhodol v merite veci na základe (a s použitím) "inšpirácie" novou právnou úpravou obsiahnutou v ustanovení § 9 ods. 2 z. č. 514/2003 Z. z., čím súd de iure a de facto aplikoval princíp priamej retroaktivity, čo je neprípustné. Súd vôbec nevysvetlil, prečo zastáva názor, že účastníkom nevznikol stav právnej neistoty. Právna neistota existuje vždy do času, kým nedôjde ku konečnému rozhodnutiu. Žalobca ďalej poukazoval na skutočnosť, že súd zamietol znalecké dokazovanie, čím mu objektívnym spôsobom znemožnil preukázať výšku materiálnej škody a mechanizmus jej vzniku. Podľa žalobcu súdu neprislúcha polemizovať o vhodnosti limitácie dĺžky konania zákonnými lehotami. Súd má aplikovať platné právo a nie svojimi úvahami negovať právo na spravodlivý súdny proces a osobitne právo na prerokovanie veci v primeranom čase. Žalobca preto žiadal napadnutý rozsudok zrušiť a vec vrátiť súdu prvého stupňa na opätovné prejednanie.

Žalovaný sa k odvolaniu žalobcu nevyjadril.

Krajský súd v Nitre ako súd odvolací (§ 10 ods. 1 OSP) prejednal vec v medziach určených ustanovením § 212 ods. 1 OSP bez nariadenia pojednávania podľa ustanovenia § 214 ods. 2 OSP. Miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku oznámil v lehote najmenej 5 dní pred vyhlásením rozsudku (§ 156 ods. 3 OSP).

Rozsudok bol vyhlásený dňa 09.06.2015.

Odvolací súd po preskúmaní napadnutého rozsudku a celého spisového materiálu dospel k záveru, že prvostupňový súd zistil riadne skutočnosti potrebné pre posúdenie veci, vykonané dokazovanie vyhodnotil v súlade s ustanovením § 132 a nasl. OSP a dospel k skutkovým a právnym záverom, s ktorými odvolací súd súhlasí. Preto s poukazom na ustanovenie § 219 ods. 1 OSP rozsudok ako vecne správny potvrdil aplikujúc pri jeho odôvodnení ustanovenie § 219 ods. 2 OSP.

Odvolací súd je rozsahom a dôvodmi odvolania podľa § 212 ods. 1 OSP viazaný. Odvolateľ dôvod odvolania, podľa ktorého mu postupom súdu bola odňatá možnosť konať pred súdom, v odvolaní žiadnym spôsobom nekonkretizoval. Odvolací súd preskúmaním veci a celého predchádzajúceho konania takýto dôvod nezistil. Ani nevykonanie dôkazov podľa predstáv žalobcu nie je postupom, ktorým by bola žalobcovi odňatá možnosť konať pred súdom, pretože o vykonaní konkrétneho dôkazu rozhoduje podľa § 120 OSP konajúci súd.

Hmotnoprávnym dôvodom zamietnutia návrhu bolo nepreukázanie podmienok na uplatnenie náhrady škody podľa zák. č. 514/2003 Z.z., ktorými sú nesprávny úradný postup, vznik škody a príčinná súvislosť medzi nimi. Žalobca svoj návrh odôvodnil nedodržaním zákonom stanovenej lehoty 15 dní na udelenie poverenia na vykonanie exekúcie. Odvolací súd sa však s uvedeným názorom nestotožnil, keďže lehota 15 dní sa vzťahuje len na prípady, keď súd v tejto lehote „poverí“ súdneho exekútora vykonaním exekúcie. V prípade ust. § 44 ods. 2 Exekučného poriadku nemal zákonodarca na mysli lehotu 15 dní na vydanie akéhokoľvek rozhodnutia, ale iba na „poverenie“ súdneho exekútora vykonaním exekúcie. Len samotné nedodržanie zákonom stanovenej lehoty sa nepovažuje za porušenie základného práva účastníka konania vzhľadom na potrebu zohľadnenia všetkých okolností. V exekučnom konaní v predmetnej veci zo strany exekučného súdu nedošlo pri vydaní rozhodnutia o zamietnutí žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie k porušeniu povinnosti vydať rozhodnutie v zákonnej lehote. Žalobca preto jednu z podmienok zodpovednostného právneho vzťahu podľa zák. č. 514/2003 Z.z. nepreukázal.

Exekučným titulom, na základe ktorého sa žalobca domáhal vydania poverenia, bol rozsudok rozhodcovského súdu. Oprávnenie aj povinnosť skúmať platnosť rozhodcovskej zmluvy alebo doložky vyplýva z ust. § 44 ods. 2 Exekučného poriadku v spojení s § 45 ods. 1, 2 zák. č. 244/2002 Z.z. o rozhodcovskom konaní.

Keďže nebol preukázaný jeden z dôvodov zodpovednostného právneho vzťahu - žalobcom tvrdený nesprávny úradný postup súdu, nebolo potrebné sa ďalej zaoberať výškou škody a nemajetkovej ujmy.

Exekučný súd v predmetnej veci postupoval v súlade s exekučným poriadkom, odvolací súd neprávny úradný postup súdu a teda ani naplnenie predpokladov zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci podľa zák. č. 514/2003 Z.z. nezistil. Postupom súdu teda žalobcovi žiadna škoda nemohla vzniknúť. Z uvedených dôvodov odvolací súd rozsudok ako vecne správny podľa § 219 ods. 1 OSP potvrdil.

Odvolací súd preto napadnutý rozsudok podľa § 219 ods. 1 OSP potvrdil.

O náhrade trov odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 142 ods. 1 OSP, § 151 OSP v spojení s ustanovením § 224 ods. 1 OSP. Úspešný žalovaný si žiadne trovy odvolacieho konania neuplatnil, preto mu ich náhradu odvolací súd nepriznal.

Súd prvého stupňa uznesením č. k. 10C/198/2012-140 zo dňa 08. júla 2014 uložil žalobcovi povinnosť, aby v lehote 10 dní od nadobudnutia právoplatnosti uznesenia zaplatil súdny poplatok za podané odvolanie, ktorý je 20,-- eur podľa položky č. 7 a/ Sadzobníka súdnych poplatkov s poučením, že ak poplatok v určenej lehote nebude zaplatený, bude ho súd vymáhať.

Proti tomuto uzneseniu podal žalobca v zákonom stanovenej lehote odvolanie, odôvodniac ho tým, že neobsahuje podstatnú náležitosť tohto druhu rozhodnutia a tým je odôvodnenie. Keďže napadnuté uznesenie ani neobsahuje žiadne dôvody, ktoré viedli súd k jeho vydaniu, môže žalobca len hádať. Podľa položky 7a sadzobníka súdnych poplatkov sa poplatok vyrubuje za žalobu na náhradu škody spôsobenej nezákonným úradným rozhodnutím orgánu verejnej moci alebo nesprávnym úradným postupom. Ako vyplýva z tejto definície spoplatneného úkonu, spoplatneniu podlieha podanie žaloby na náhradu škody. Spoplatneniu nepodliehajú ďalšie úkony vo veci samej, ako sú odvolanie, dovolanie. Žalobca podal odvolanie proti rozsudku, a nie žalobu. Súdom nie je oprávnený svojvoľne rozširovať okruh úkonov podliehajúcich súdному poplatku. Žalobca preto nemôže byť vyzvaný na platenie súdneho poplatku za podané odvolanie. Uvedené právne závery sú v súlade s publikovaným rozhodnutím Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 29. marca 2007 sp. zn. 4Cdo/39/2007. V prílohe zák. č. 71/1992 Zb. nie je jasne a

jednoznačne stanovená poplatková povinnosť za podanie odvolania voči rozhodnutiu súdu o žalobe na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím alebo nesprávnym úradným postupom. Žalobcovi preto bola v rozpore s týmto zákonom uložená poplatková povinnosť v prípade, kde ju nemal. Takéto konanie zo strany súdu predstavuje zásah do základného práva žalobcu na súdnu ochranu zaručeného v čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva na spravodlivý súdny proces podľa čl. 6 ods. 1 Európskeho dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd v spojení s čl. 12 ods. 1 a čl. 13 ods. 1 písm. a/ Ústavy Slovenskej republiky. Zdôraznil, že použitie analógie legis je v prípadoch vyrubenia súdneho poplatku, vzhľadom na čl. 59 ods. 2 ústavy, vylúčené. Navyše, podľa ustanovenia § 18ca Zákona o súdnych poplatkoch z úkonov navrhnutých alebo za konania začaté do 30. septembra 2012 sa vyberajú poplatky podľa predpisov účinných do 30. septembra 2012, i keď sa stanú splatnými po 30. septembri 2012. V danom prípade bol návrh žalobcom podaný pred 01.10.2012, konanie teda začalo pred účinnosťou zák. č. 286/2012 Z. z., preto je nutné v súvislosti s podaným odvolaním aplikovať právny stav platný do 30.09.2012. Do 30.09.2012 bolo konanie vo veciach náhrady škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím orgánu verejnej moci alebo jeho nesprávnym úradným postupom od poplatku vecne oslobodené. Z uvedených dôvodov navrhol, aby odvolací súd napadnuté uznesenie zrušil.

Účelom súdnych poplatkov je aspoň čiastočná úhrada nákladov spojených so súdnym konaním zo strany účastníkov konania. Poplatníkom je žalobca poplatkového úkonu, ak je podľa Sadzobníka súdnych poplatkov ustanovený poplatok z návrhu, pričom v odvolacom konaní je poplatníkom ten, kto podal odvolanie vo veci samej a poplatok sa vyberá podľa rovnakej sadzby ako v prvostupňovom konaní za podanie návrhu. Poplatková povinnosť vzniká už podaním odvolania. Súd prvého stupňa v predmetnej veci správne postupoval, keď žalobcovi vyrubil súdny poplatok v sume 20,-- eur podľa položky 7a Sadzobníka súdnych poplatkov, ktorý tvorí prílohu k zák. č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov v znení neskorších predpisov, za podanie odvolania zo dňa 09.06.2014 proti rozsudku súdu prvého stupňa. Na zdôraznenie správnosti napadnutého uznesenia a k tvrdeniam žalobcu v podanom odvolaní proti tomuto uzneseniu, odvolací súd uvádza, že do 30.09.2012 bolo súdne konanie vo veciach náhrady škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím orgánu verejnej moci alebo jeho nesprávnym úradným postupom oslobodené od súdneho poplatku podľa ustanovenia § 4 ods. 1 písm. k/ vyššie citovaného zákona. Od 01.10.2012 bolo toto ustanovenie (§ 4 ods. 1, písm. k/) zrušené. Keďže odvolacie konanie sa v predmetnej veci začalo podaním odvolania (zo dňa 09.06.2014), ktoré bolo doručené súdu prvého stupňa dňa 09.06.2014, nemožno na odvolacie konanie aplikovať ustanovenie § 4 ods. 1 písm. k/ vyššie citovaného zákona v znení účinnom do 30.09.2012 (v zmysle prechodného ustanovenia § 18ca zákona č. 71/1992 Zb.), ale je potrebné aplikovať ustanovenia zák. č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov v znení účinnom v čase začatia odvolacieho konania, t. j. 09.06.2014, kedy bolo súdu prvého stupňa doručené odvolanie žalobcu. Povinnosťou žalobcu bolo zaplatiť súdny poplatok pri podaní odvolania vo veci samej, ale nakoľko tak neurobil, súd mu poplatkovú povinnosť uložil uznesením.

Rozhodnutie o uložení poplatkovej povinnosti vydáva súd na predpísanom tlačive (vzor OSP č. 4a - výzva v zmysle ustanovenia § 10 vyššie citovaného zákona, vzor OSP č. 4 - uznesenie v zmysle ustanovenia § 12 vyššie citovaného zákona) a tak tomu bolo i v predmetnej veci. Súd teda konal na základe zákona a v súlade s ním a v žiadnom prípade nerozširoval okruh úkonov podliehajúcich poplatkovej povinnosti ako to tvrdil žalobca v podanom odvolaní. Podľa položky 7a Sadzobníka súdnych poplatkov sa súdny poplatok vyberá zo žaloby na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím orgánu verejnej moci alebo jeho nesprávnym úradným postupom, pričom ak poplatkovej povinnosti podlieha podanie žaloby, podlieha jej i podanie odvolania. V prípade, ak by zákonodarca mienil nespokatniť odvolacie konanie vo veciach týchto žalôb, bol by to v predmetnom zákone i upravil, napr. ako pri položke 13 Sadzobníka súdnych poplatkov, ku ktorej prislúcha poznámka, že v odvolacom konaní sa poplatky podľa tejto položky nevyberajú. Pri posudzovaní odvolania žalobcu proti uzneseniu o uložení povinnosti zaplatiť súdny poplatok za podanie odvolania, odvolací súd vychádzal výlučne z dôvodov vymedzených žalobcom v podanom odvolaní a z ich rozsahu.

Z uvedených dôvodov i odvolaním napadnuté uznesenie o uložení poplatkovej povinnosti za podanie odvolania, odvolací súd podľa ustanovenia § 219 ods. 1 OSP ako vecne správne potvrdil.

Rozhodnutie odvolacieho súdu bolo prijaté jednomyseľne.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.